

ОСОБЛИВОСТІ ЕКОЛОГІЧНОЇ ОСВІТИ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ

ПОБЕРЕЖЕЦЬ Ганна,
кан.іст.наук, доцент,
доцентка кафедри українознавства
ЗІГУНОВА Софія
здобувачка вищої освіти академічної групи Б4/1,
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: В даному дослідженні розглянуто актуальність та важливість екологічної освіти у вищих навчальних закладах. Було досліджено, що зростаюча свідомість про глобальні екологічні проблеми та необхідність їх вирішення робить цю тему надзвичайно актуальною. У контексті глобальних змін клімату, забруднення довкілля, зникнення видів та інших екологічних викликів, роль вищої освіти в підготовці екологічно обізнаних та відповідальних громадян стає особливо значущою. Досліджено, що екологічна освіта має на меті не лише надання знань про стан навколишнього середовища, але й формування відповідального ставлення до природи, розвиток навичок екологічного мислення та прийняття обґрунтованих рішень, спрямованих на збереження та захист довкілля. Таким чином, дослідження вказує на важливість і актуальність розвитку екологічної освіти в сучасному світі для створення сталого майбутнього.

Ключові слова: екологічна освіта, екологія, заклади вищої освіти, проблеми і виклики, міжнародний досвід.

Актуальність і важливість особливостей екологічної освіти у закладах вищої освіти обумовлені зростаючою свідомістю про глобальні екологічні проблеми та необхідністю їх вирішення. У контексті глобальних змін клімату, забруднення довкілля, зникнення видів та інших екологічних викликів, роль вищої освіти в підготовці екологічно обізнаних та відповідальних громадян стає особливо значущою.

Екологічна освіта у вищих навчальних закладах має на меті не лише надання знань про стан навколишнього середовища, але й формування відповідального ставлення до природи, розвиток навичок екологічного мислення та прийняття обґрунтованих рішень, спрямованих на збереження та захист довкілля. Освітні програми, що включають екологічні курси, сприяють вихованню покоління, яке здатне аналізувати екологічні проблеми з різних

точок зору, розуміє важливість сталого розвитку та використовує свої знання для внесення позитивних змін.

Важливість екологічної освіти також полягає у підготовці фахівців, які зможуть зробити свій внесок у вирішення конкретних екологічних задач, розробляти новітні технології, які зменшують вплив на довкілля, та формувати політику сталого розвитку. Університети та інші вищі навчальні заклади відіграють ключову роль у розробці та впровадженні інноваційних підходів до екологічної освіти, враховуючи сучасні тенденції та виклики. Таким чином, особливості екологічної освіти у закладах вищої освіти мають вирішальне значення для формування сталого майбутнього.

Основна мета екологічної освіти полягає у розвитку глибокого розуміння важливості збереження навколишнього середовища та формуванні відповідального ставлення до природи. Це включає надання знань про екологічні процеси, зміни клімату, біорізноманіття, а також розвиток критичного мислення, щоб студенти могли аналізувати причини та наслідки екологічних проблем і оцінювати ефективність різних підходів до їх вирішення.

Завдання екологічної освіти у ЗВО мають на увазі інтеграцію екологічних курсів у навчальні плани різних спеціальностей, щоб забезпечити всім студентам базові знання про екологічні проблеми. Міждисциплінарний підхід важливий для комплексного розуміння екологічних викликів, а практична підготовка, як лабораторні роботи та польові дослідження, дозволяє студентам застосовувати теоретичні знання на практиці. Важливим аспектом є також формування екологічної свідомості, виховання у студентів відповідального ставлення до природи, розуміння необхідності сталого способу життя [1].

Залучення студентів до наукових досліджень та проектів, пов'язаних з екологією та охороною довкілля, сприяє розвитку професійних навичок та підготовці кваліфікованих фахівців, здатних зробити внесок у вирішення конкретних екологічних задач. Екологічна освіта у ЗВО грає ключову роль у підготовці майбутнього покоління, яке буде здатне впливати на формування екологічно стійкого суспільства. Це не тільки про передачу знань, а й про

розвиток глибокого розуміння проблем та мотивацію до активної участі у їх вирішенні.

Екологічна освіта у закладах вищої освіти зіткнулася з низкою викликів та має перед собою значні перспективи. Основні виклики включають забезпечення актуальності курсів, інтеграцію міждисциплінарних знань, мотивацію студентів, обмеження у фінансуванні та ресурсах, а також складнощі у забезпеченні практичного застосування знань. Ці виклики вимагають постійного оновлення навчальних програм, залучення фахівців з різних галузей, а також пошуку інноваційних підходів до навчання.

З іншого боку, перспективи екологічної освіти включають розвиток онлайн освіти, що забезпечує ширший доступ та гнучкість у навчанні, участь у глобальних ініціативах та співпрацю з міжнародними організаціями, впровадження інноваційних методик викладання, міжсекторальне партнерство з промисловістю та урядовими організаціями, а також розширення меж досліджень у сфері екології. Ці перспективи відкривають нові можливості для наукових відкриттів та інновацій [1].

Екологічна освіта важлива для підготовки нового покоління фахівців, здатних вирішувати глобальні екологічні проблеми. Це вимагає постійної адаптації навчальних програм, інтеграції різноманітних галузей знань та взаємодії різних секторів суспільства для ефективного вирішення екологічних викликів.

У всьому світі різні університети та коледжі ефективно інтегрують екологічну освіту у свої програми, демонструючи інноваційні підходи до навчання та дослідження. Ось кілька конкретних прикладів:

Університет Колорадо в Боулдері, США. Цей університет пропонує широкий спектр курсів, пов'язаних зі сталістю та екологією, включаючи спеціалізації зі сталої архітектури, екологічних наук та політики сталого розвитку. Вони також активно залучають студентів до різноманітних практичних проектів і досліджень у сфері екології [2].

Університет Гриффіта, Австралія. Цей університет відомий своїм лідерством у галузі екологічної освіти в Австралії. Він пропонує численні програми, пов'язані зі сталим розвитком та екологічним управлінням, і активно залучає студентів до дослідницьких проектів з екології [3].

Університет Вагенінген, Нідерланди. Відомий своїм фокусом на аграрні та екологічні науки, цей університет пропонує курси, що охоплюють стале сільське господарство, управління природними ресурсами та біорізноманіття [4].

Університет Лунда, Швеція: Цей університет має міжнародне визнання у галузі сталого розвитку та екологічних досліджень. Пропонуючи курси з екологічного права, політики та управління, він залучає студентів до активних дослідницьких проектів [5].

Ці університети показують, як можна ефективно інтегрувати екологічну освіту через академічні програми, практичні ініціативи та дослідницькі проекти, створюючи модель для інших освітніх закладів, які прагнуть розвивати екологічну свідомість та відповідальність у своїх студентів.

Отже, актуальність екологічної освіти в закладах вищої освіти є відповіддю на глобальні екологічні виклики. Вона забезпечує не лише надання знань, але й формує відповідальне ставлення до природи, розвиває екологічне мислення та спонукає до прийняття обґрунтованих рішень. Важливість цієї освіти полягає у підготовці фахівців для розв'язання екологічних проблем, розробки нових технологій та формування сталого розвитку. Вищі навчальні заклади, які активно інтегрують екологічну освіту, сприяють вихованню відповідального покоління, здатного впливати на формування екологічно стійкого суспільства. Це демонструється прикладами університетів в США, Австралії, Нідерландах та Швеції, які показують ефективність інтеграції екологічної освіти в академічні та дослідницькі програми.

Список використаних джерел:

1. Slavik, R. V., Feketa, I. Y., & Leta, V. V. Formation of environmental awareness in students of geographical specialties: challenges and prospects.. (2022). URL: <https://www.emerald.com/insight/content/doi/10.1108/IJSHE-07-2017-0114/full/html>
2. University of Colorado Boulder. Programs | Sustainability. URL: <https://www.colorado.edu/sustainability/programs>
3. Griffith University. URL: <https://www.griffith.edu.au/>
4. Wageningen University. Specialisation Ecology. URL: <https://www.wur.nl/en/Education-Programmes/master/MSc-programmes/MSc-Forest-and-Nature-Conservation/Specialisations-of-Forest-and-Nature-Conservation/Ecology.htm>
5. Lund University. Environment and Sustainability. URL: <https://www.lunduniversity.lu.se/admissions/bachelors-and-masters-studies/subject-areas/environment-and-sustainability#:~:text=>

***Abstract:** This study examines the relevance and importance of environmental education in higher education institutions. It was investigated that the increasing awareness of global environmental issues and the necessity of addressing them make this topic exceptionally relevant. In the context of global climate change, environmental pollution, species extinction, and other environmental challenges, the role of higher education in preparing environmentally aware and responsible citizens becomes particularly significant. It was found that environmental education aims not only to provide knowledge about the state of the environment but also to foster a responsible attitude toward nature, develop skills in ecological thinking, and make informed decisions aimed at preserving and protecting the environment. Thus, the research highlights the importance and relevance of developing environmental education in the modern world to create a sustainable future.*

***Keywords:** environmental education, ecology, higher education institutions, issues and challenges, international experience.*

СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ: ФІНАНСОВІ ТА ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНІ АСПЕКТИ

ПОТРИВАЄВА Наталя,

доктор економічних наук, професор, професорка кафедри обліку і оподаткування,